

Kohtla-Järve Linnavolikogu määruse eelnõu „Hädaolukorra seadusest tulenevate ülesannete delegeerimine“ seletuskiri

1. Sissejuhatus

Hädaolukorra seadus (HOS) (RT I, 03.03.2017, 1) sätestab muuhulgas kriisireguleerimise, sealhulgas hädaolukorraks valmistumise ja hädaolukorra lahendamise ning elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamise õiguslikud alused. HOS § 3 lõikes 1 sätestatu kohaselt iga asutus ja isik vastutab oma valdkonna kriisireguleerimisülesannete täitmise eest. HOS § 36 lõikes 4 loetletud elutähtsate teenuste (kaugküttega varustamine, kohaliku tee sõidetavuse tagamine, veega varustamine ja kanalisatsioon) toimepidevust korraldab kohaliku omavalitsuse üksus. Ka seaduse muud sätted täpsustavad kohaliku omavalitsuse üksusele kehtestatud ülesannete ulatust ja sisu. Teisisõnu seaduses sätestatud muude õiguslike regulatsioonide kõrval kehtestatakse kohustused ja ülesanded kohaliku omavalitsuse üksusele. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2 kohaselt õigusaktiga kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse üksuse või kohaliku omavalitsuse organi pädevusse antud küsimused otsustab omavalitsusüksuse nimel volikogu, kes võib nende küsimuste lahendamise volitada valla- või linnavalitsusele või volikogu poolt määratud osavalla või linnaosa esinduskogule, ametiasutusele, asutuse struktuuriüksusele või ametnikule. Kavandatava määruse eesmärgiks on seadusest tulenevate ülesannete delegeerimine Kohtla-Järve Linnavalitsusele.

2. Eelnõu sisu ja analüüs

Määruse eelnõu koosneb ühest paragrahvist.

„§ 1. Hädaolukorra seadusest tulenevate ülesannete delegeerimine

Hädaolukorra seaduse § 15 lõigete 1 ja 5 ning § 16 lõikega 4 kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud ülesanded delegeeritakse Kohtla-Järve Linnavalitsusele.“

Paragrahvi sisemine loogika ja sõnastus viitavad sellele, et seadusest tulenevate ülesannete delegeerimine ei ole absoluutne. Teisisõnu, soovitakse delegeerida vaid mõned konkreetset ülesanded.

Vastavalt HOS § 15 lõikes 1 sätestatule hädaolukorra lahendamiseks koostatakse hädaolukorra lahendamise plaan. Lõige 4 omakorda sätestab, et hädaolukorra lahendamise plaan kooskõlastatakse asjassepuutuva ministeeriumi ja Siseministeeriumiga. Seaduse § 36 lõikes 4 nimetatud kohaliku omavalitsuse üksus kooskõlastab hädaolukorra lahendamise plaani Päästeametiga. Sellest tulenevalt, seadus kohustab kohaliku omavalitsuse üksust koostama hädaolukorra lahendamise plaani ning kooskõlastama seda Päästeametiga. Eelnõu koostaja hinnangul on mõistlik need ülesanded delegeerida linnavalitsusele. Seda eelkõige põhjusel, et

hädaolukorra lahendamise plaani koostamisel ja kooskõlastamisel võib tekkida vajadus muudatuste sisseviimise järele ning iga väikese paranduse, muudatuse või täpsustuse tegemiseks volikogu nõusoleku küsimine oleks ilmses vastuolus menetlusökonoomia põhimõttega.

Samad põhimõtted kehtivad ka HOS § 16 lõikes 4 sätestatud ülesannete delegeerimisel. Antud norm sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus aitab kaasa isikute evakueerimisele ning evakueeritute majutamisele ja toitlustamisele. Tegemist on blanketse ehk viitelise normiga, kuivõrd evakueerimise kaasaitamise täpsem sisu sisaldab muudes normides. Vastavalt HOS alusel antud Vabariigi Valitsuse 22.06.2017 määruse nr 112 „Hädaolukorra lahendamise juhtimise, lahendamisel osalevate asutuste ja isikute koostöö, avalikkuse teavitamise ja asutustevahelise teabevahetuse ning ulatusliku evakuatsiooni läbiviimise nõuded ja kord“ § 10 lõike 5 punktidele 1 ja 2 kohaliku omavalitsuse üksus:

- määrab koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga oma haldusterritooriumil paiknevad võimalikud evakuatsioonikohad ning koostab koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga evakuatsioonikohtade kasutusele võtmiseks evakuatsioonikohtade plaani (edaspidi plaan);
- abistab Politsei- ja Piirivalveametit hädaolukorras evakuatsioonikohtade kasutusele võtmisel ning majutuse ja toitlustamise korraldamisel.

On ilmne, et Politsei- ja Piirivalveameti abistamine hädaolukorras eeldab kiiret tegutsemist, mistõttu volikogu osalemine taolistes tegevustes ei ole reeglina võimalik. Seega ka evakuatsiooniga seotud ülesanded tuleb delegeerida linnavalitsusele.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole otseselt seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõju

Määruse vastuvõtmise korral linnavalitsus hakkab täitma HOS-st tulenevaid ülesandeid hädaolukorra lahendamise plaani koostamisel ja kooskõlastamisel ning evakueerimisele kaasaitamisel. See omakorda muudab evakueerimise korraldust tõhusamaks ja efektiivsemaks.

5. Seaduse rakendamisega seotud kulud ja tulud

Eelnõu rakendamine ei too kaasa täiendavaid kulusid ega tulusid.

6. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub üldises korras.

Andrei Poludetkin
transpordi peaspetsialist
andrei.poludetkin@kjl.v.ee